

RÅGÖFÖRENINGENS ÅRSBERÄTTELSE

År 2010

Föreningens medlemsantal vid ingånget verksamhetsår var 73.

Styrelsen för Rågöföreningen och Rågökapellets Minnesfond hade följande sammansättning:

Ordförande: Arnold Lindgren

Vice ordförande: Mikael Nyman

Kassör: Nils Espling

Sekreterare: Erik Söderberg

Styrelseledamot: Mats Stahl

Suppleanter: Peter Rönnerberg, Gun Pella, Elin Schennings, Fredrik Nyman

Valberedningen:

Erhard Lindman (SR) (sammanställande)

Helga Spillman (LR)

Rune Bertholm (LR)

Reinhold Kantberg (SR), fyllnadsval efter Sigfrid Österdal som avled 2009

Föreningens revisorer har varit Nils Sjölund och Lauri Lindgren

Suppleant Erik Blomqvist

Föreningens årsmöte ägde rum den 14 mars i SOV-s lokaler på Roslagsgatan i Stockholm

Föreningens styrelse har under mandatperioden hållit 5 protokollförda möten.

Under detta år har Irene Enggrön, som i många år varit revisor i föreningen, gått bort. Likaså miste vi två av våra trogna medlemmar, Ingeborg Pöhl Andersen och Evald Sjölund. Frid över deras minne.

Årets verksamhet

Året 2010 var inriktat på återinvigningen av Lilla Rågös nyrestaurerade kapelltorn. Invigningsdatum fastställdes i samråd med S:t Mikael's församling i Tallinn till söndagen den 27 juni. Invigningen förbereddes med röjning kring kapellet i början av maj. Paldiski stad hade erbjudit sig att ställa upp med frivilliga (många hade registrerat sig för deltagande) inom ramen för den landsomfattande kampanjen ”vi gör det” den 1 maj. Men man misslyckades, då man på grund av hårt väder inte kunde komma ut till ön. I stället genomfördes röjningen av firman Pakri Tarvas för 1000 EEK och Fred Söderberg bidrog som frivillig. Rågöföreningen beställde även uppsättning av två flaggstänger och lät göra i ordning portalen framför kapellet. Arbetet utfördes av Liivatee Talu för 12000 EEK, inkl moms.

Den drivande kraften i dessa förberedelser var föreningens man i utskottet för Rågökapellets Minnesfond, Einar Mählberg. Han lät också utforma en informationstavla som sattes upp på väggen i tornrummet samt skaffade och lät sätta upp ringklocka i tornet.

Den svåraste biten för föreningen att lösa blev överfarten till Lilla Rågö. Vi hoppades kunna göra det via Paldiski hamn. Paldiski stad hade hösten innan fått ny ledning som var nära lierad med hamnägaren till skillnad från förra stadsstyrelsen under Jaan Mölder. Eftersom deltagarna via S:t Mikael's församling registrerades i Tallinn, överlät vi till församlingen att själva ordna med sin överfart. Kostnaderna var Rågöföreningen beredd att reglera med församlingen i efterhand. Församlingen satsade på Piirivalve i Paldiski hamn (gränsbevakningen). Piirivalve stod just inför omorganisation och det var inte lätt att få klarhet. Beskeden därifrån dröjde. Vi i föreningen försökte leja båten från Stiftelsen för Rågöarnas Utveckling (PSAS). Något avtal med Paldiski hamn lyckades PSAS inte få. Till slut fick vi i Rågöföreningen klart med Paldiski stad, att båten fick tillstånd att för

detta tillfälle gå in i hamnen. Dessutom slutade båtens skeppare just då. Med den nytillträdde skepparen kom vi fram till ett pris om ca 200 EEK för överfart inkl. återfärd.

Två dagar före avresa från Sverige kom besked från skepparen, att priset för två dagars överskeppning skulle bli runt 11.000 EEK. Vi var 12 personer som skulle dela på detta pris. Det återstod inget annat än att avbeställa båten. I en hast lyckades vi få tag på en båtägare i Korkis hamn, Bruno, som ställde upp och som vi anlidade.

Hos församlingen i Tallinn hade mer än 50 personer registrerat sig. Hur många av dem som verkligen åkte över, har vi inte uppgift om, men Piirivalve skickade en räkning på 49.000 EEK. Församlingen lyckades till sist förhandla ned priset till 15.000 EEK som de med bistånd från Sverige betalade. De gjorde inget anspråk på ersättning från Rågöföreningen, utan församlingen tog på sig det hela.

Återinvigningen blev en lyckad och minnesrik händelse. Närmare ett par hundra personer var församlade vid kapellet. S:t Mikael's församling hade ställt upp helhjärtat med församlingsprästen Patrik Göransson i spetsen. De hade också med sig Estlands ärkebiskop emeritus Kuno Pajula som förrättade invigningen. I sällskap med dem följde även prästen från deras vänförsamling i Finland samt representanten från Estlands Kulturministerium, Anne Ly Reiman, som alla hälsningstalade. Paldiski stad representerades av Regina Rass från stadsstyrelsen. Från Padis kom Padis Blåsorkester och bidrog till att höja den högtidliga stämningen. Från Tallinn kom det i Estland välkända folkdanslaget Lejgarid och uppträdde med Rågödanser under ledning av vår Nils Sjölund. I samband med invigningen skedde också det första barndopet på Rågöarna efter andra världskriget. Jana Stahls son, Mihkel, döptes av Patrik Göransson.

Efter högtiden vid kapellet begav sig alla till Storbyn, där det serverades soppa och kaffe i det uppsatta tältet. Det på ön etablerade företaget Pakri Tarvas stod för arrangemanget. En värdefull insats gjordes dessa dagar av Fred Söderberg som organiserade transporten av folket mellan landstigningsplatserna, kapellet och Storbyn. Transporterna sköttes på traktorkärror dragna av diverse fordon från här tidigare nämnda företaget, Pakri Tarvas.

Reportage från återinvigningsdagen sändes av både estnisk och svensk TV.

Stora Rågö kapell

Den 9 juni skrev Rågöföreningen arbets- och projekteringsavtal med firma Rändmeister OÜ för Stora Rågö kapell. Arbetsavtalet omfattade 1) virke fram till arbetsplatsen, 2) resning av byggnadsställningar, 3) tak på absiden, 4) övertäckning av gavlarna, 5) lagning av hål i grundmuren, 6) tillslutning av fönsteröppningarna, 7) rensning av jordtorv från golvet i kapellet, 8) rensning av sly närmast kring kapellet, sammanlagt inkl. moms 131.291 EEK. Arbetet utfördes av underentreprenören Palk Projekt OÜ och var slutfört till mitten av augusti. Projekteringsavtalet omfattade arbetsprojekt för tornhuvan, pris 18.500 exklusive moms. Projektet blev inte färdigställt under året 2010. Däremot gjorde vi i december en förskottsbetalning på 10.000 EEK inkl. moms. Förskottsbetalningen betingades av, att vi blivit utlovade 10.000 EEK i bidrag till projektet från Kulturrådet för svenska minoriteten i Estland och för att inte gå miste om bidraget bestämde vi oss för att göra förskottsbetalning. Nu väntar vi bara på själva projektet.

Vi har också blivit beviljade ett nytt bidrag på 100.000 SEK från konung Gustav VI Adolfs Minnesfond för svensk kultur. Med detta som grund hoppas vi få de viktigaste restaureringsarbetena på tornet utförda under året 2011.

ETT STORT OCH HJÄRTLIGT TACK TILL BIDRAGSGIVARNA OCH TILL EINAR MIHLBERG FÖR HANS ARBETE I KAPELLEFONDEN!

Eesti Energia och Stora Rågö

På vår fråga till Eesti Energia, vad de hade för planer den närmaste tiden med Stora Rågö svarade de i brev av den 18 april, att man under det närmaste året avsåg att fortsätta med undersökning av öns geologiska förhållanden utgående från resultatet av de provtagningar som gjordes föregående höst. Företaget var inte intresserat av att göra ytterligare markköp på ön, i varje fall inte innan resultatet av alla undersökningar var klara.

I oktober kungjorde företagets chef, Sandor Liive, att förra höstens provtagningar visade, att från geologiska och hydrologiska förutsättningar passar Stora Rågö mycket bra att bygga kärnkraftverk på. Där föreligger alltså inga hinder. Men hur man skall lösa nödvändig infrastruktur, det har Eesti Energia inget svar på. Och ännu lär det dröja, innan Estlands regering bestämmer, om det skall byggas kärnkraftverk i Estland eller inte.

Eesti Saarte Kogu

Vår förening har varit med i ESK (ett förbund av Estlands öar) sedan 1992 och vi har deltagit i deras årsmöten. 2010 års möte hölls på Ormsö och där deltog Gun Pella, Nils Sjölund, Fred och Anna Greta Söderberg.. Då numera två föreningar kan göra anspråk på att representera Rågöarna, föreslår Rågöföreningens styrelse att MTÜ Pakri Saarte Kogukond är den förening som företräder Rågöarna i ESK i fortsättningen.

Kulturrådet

Kulturrådet för den svenska minoriteten i Estland valdes första gången år 2007. Då lyckades vi från Rågöarna inte få in vår kandidat. Detta år 2010 i november skedde det första nyvalet (val vart 3-e år). Nu fick vi få in två av våra kandidater, Jana Stahl och Gun Pella. Dessutom blev Jana invald i den verkställande styrelsen. Nu kan vi säga, att vi från Rågöarna är väl representerade i Kulturrådet.

Stockholm i januari 2011

Arnold Lindgren

Mikael Nyman

Nils Espling

Erik Söderberg

Mats Stahl